

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Quæstio secunda. Vtrum conueniens fuerit Christum orare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

Magistri Durandi de

Christus voluit & nō solum Christus, sed quicunq; alius, voluntas autem antecedens innotescit nobis per præcepta, prohibitions & consilia, & hui voluntati quanto magis voluntas humana conformatur tanto melius efficitur, sed voluntas deliberativa Christi fuit optima, ergo fuit voluntati antecedente maxime conformis.

10. Si autem loquamur de cōformitate quæ attenditur secundum obiecta voluntum, sic voluntas naturalis & voluntas per participationem non cōformantur in Christo voluntari diuina, quia sicut dictum fuit prius, d. 15, q. 2. in Christo permittetur cuiuslibet parti agere & pati p; erat sibi proprium, sed propriū est voluntatis naturalis refugere ea quæ sunt nocua naturæ, proprium autē appetitus sensuū est fugere ea quæ sunt nocua sensuī, & ideo vtrāq; voluntas in Christo fugiebat morte, & dolore in passio-
nis que tamē à Deo erant volita propter salutem generis humani. Voluntas deliberativa cōformis erat voluntati diuina, alioquin passio Christi non fuisset sibi, nec nobis memoria nisi accepta fuisset à voluntate deliberativa, cu-
ius est mererii & demeritū. & sic patet secundum.

11. A D primum argu, dicendum quod beatis qui sunt comprehensores nihil occurrit quod sit contraria naturæ vel leſiuū sensus, & ideo in eis sensualitas vel voluntas non discordat à voluntate diuina, sed Christus simili fuit beatus & pasibilis secundum aliam & aliam sui partem, vnde multa occurserunt Christi contraria naturæ & parti sensuū ut mors, flagella, & huiusmodi quæ refugiebat sensualitas & voluntas ut natura quanvis acceptarentur à voluntate deliberativa quæ semper fuit cōformis vo-
luntati diuina.

12. Ad secundum dicendum quod omnis voluntas Christi fuit cōformis diuina voluntati in hoc p; volebat id quod volebat Deus eam velle. Et in hac cōformitate con-
sistit principaliter bonitas voluntatis humanæ vel dictum fuit prius in fine primi libri d. 48. q. 1. & 2. Et ultra hāc cō-
formitatē voluntas deliberativa habuit aliā quæ est se-
cundum voluntū. Ex quo potest concludi p; voluntas deli-
berativa in Christo fuit melior quam naturalis vel sensua-
lis. Et ex hoc non sequitur quod aliae fuerint male.

13. De hac voluntate deliberativa intelligendum est il-
lud Psal. vt facerem voluntatem tuam de medio vo.

QVÆSTIO SECUNDĀ.

Vtrum conueniens fuerit Christum orare.

Tb. 3. q. 21.

Secundo queritur, vtrū conueniens fuerit Christum orare. Et arguitur quod non, quia non decet orando petere illud quod scit aliquis esse futurum pro certo vel non, sed Christus sciebat omnia quæ essent futura ut dic-
tum fuit supr̄a, ergo non decurit quod aliquid orando pe-
teret.

2. Item secundū Damas. lib. 3. Oratio est ascensio mētis
in Deū, sed mens Christi non indigebat ascendere in deū secundum cūdē Damas, quia semper erat Deo cōiuncta, non solum secundum vniōne suppositi, sed secundum frui-
tionem, ergo Christo non conuenienter orare.

3. IN contrarium est, quia in pluribus locis euangelii legitur Christū orasse, & arguitur per rationem, quia officium pontificis est fundere preces, & orare, sed Christus fuit pontifex vt dicitur Heb. 1. ergo eius fuit orare.

4. RESPONSI O. Videnda sunt tria. Primum est vtrum fuit conueniens Christum orare. Secundum est cu-
ius fuit illa oratio rationis an sensualitatis. Tertium est vtrum eius oratio fuerit exaudita.

5. QVANTVM ad primum dicendum est p; Christo secundum humānam naturam conueniebat orare. Quod patet sic, illi cōuenient orare cuius voluntas per seipsum nō est efficax ad implendū omnia quæ vult, sed voluntas hu-
mana in Christo non fuit per seipsum efficax ad implen-
dum quæcunq; volebat ergo Christo secundū humanam
naturam conueniebat orare. Maior patet, quia oratio nō
est nisi quædam explicatio voluntatis apud Deum ut sup-
pleat indigentia quam per nos ipsos supplere non pos-
sunt. Minor manifesta est ex præcedētibus vbi ostensum
est quod Christus secundum humānam naturam non fuit
omnipotens, & ideo non potuit per humānam naturam fa-
cere quicquid potuit velle. Item cuius est agere gratias de-

Sancto Porciano

acceptis, eius est orare pro accipiendo, sed Christus egit gratias pro acceptis. Ioan. ii. Pater gratias ago tibi quia nū auditi me, ergo eius fuit orare pro accipiendo. Orā uit autem tam pro se quā pro aliis, sed differenter, quia omnis oratio qua orāvit pro se fuit petitio bonorum corporalium, vel pro amotione malorum, oratio autem qua orāvit pro aliis fuit indifferenter pro bonis corporalibus vel spiritualibus adipiscendis, vel malis amouendis. Cuius ratio est; quia omnis oratio fuit ad supplēdū aliquē defectū, Christus autē non patiebatur aliquē defectū quantum ad bona spiritualia, patiebatur autē quantum ad bona corporis, nos autē pacimur in vīsiō defectū & ideo omnis oratio qua orāvit per se fuit de bonis acquarendis corporalibus, vel malis corporalibus ac ouen-
dis, oratio autē qua orāvit pro aliis potuit esse indifferenter de om̄ibus corporalibus & spiritualibus. Orāvit etiā non solum mentaliter, sed vocaliter propter duo. Primo propter veritatem humanæ naturæ insinuandam secundū dum quād minor patre & obediens, ipsi & orans eum, Secundū vt preberet nobis exemplū recurrente ad deum in necessitatibus nostris, & sic patet primum.

6. QVANTVM ad secundum dicendum est quod ora-
tio potest esse aliquius dupliciter. Vno modo sicut propo-
nenit. Alio modo sicut eius pro quo proponitur. Primo
modo oratio non potest esse nisi orationis, & nullo modo
senſuali aris, quia oratio proponit Deo, illius est ergo
orare ut proponēt orationē, cuius est in Deum tendere,
istud autem non est sensualitatis quæ non transeundit sen-
sibilitas, sed rationis, ergo &c. Secundo modo potest esse ora-
tio sensualitatis tanquam eius pro quo proponitur, & sic
orāvit. Christus quād periret calicem passionis eius à se
transferrī. In hoc inīnuauit affectum sensualitatis,
quod fecit propter tria. Primo vt ostenderet hāc siūp̄ile
veram naturam humānam cum omnibus naturalibus effi-
ctibus. Secundo vt ostenderet quod homini licet secundū
naturalē affectū aliud velle quam Deus velit. Tertiū
vt doceret quod homo propriū affectū debet diuina
voluntati subdere, vnde postquam dixerat transfe-
re a me calix iste, subiunxit, veruntamen non sicut ego voleo, sed
sicut tu vis. Et sic patet secundum.

7. QVANTVM ad tertium dicendum est quod cūm
oratio in quāsi interpres voluntatis humanæ apud deūm,
tunc oratio aliquius exauditur cūm voluntas eius imple-
tur, voluntas autē hominis simpliciter est voluntas ratio-
nis illud enim absolute volumus quod secundū delibera-
tam rationem volumus, illud autē quod volumus secundū
motu sensualitatis vel per motu voluntatis vt natu-
ra est simpliciter non volumus, sed secundū quid scilicet,
si aliud non obstat, vnde magis debet vocari secundum
doctores velleitas quā voluntas, quia scilicet homo illud
velleri nisi aliud obstat. Dicendum ergo p; omnis ora-
tio Christi de eo quod simpliciter voluit exaudita fuit; cu-
is ratio est, quia voluntas simpliciter est voluntas delibe-
rativa, sed illa semper fuit cōformis voluntati diuina,
ergo Christus nihil simpliciter voluit nisi quod Deus vo-
luit, omne autem tale impliebat, ergo &c. Et sic loquitur
Heb. 5. Apostolus, quod exauditus est pro reuerētia sua &
ipsemer Christus Ioan. ii. quād dixit ego autem sciebam
quia semper me audi. Oratio autē Christi quam propon-
uit inīnuans motum sensualitatis vel voluntatis natura-
lis non fuit exaudita, quia nec erat illud simpliciter volu-
tum à Christo sicut dictum est, sed proponebat ad inī-
nuandum veritatem naturæ assumptā. Et propter causas
iam dictas, & de hoc intelligitur quod scriptū est in Psal.
Clamabo per diem & non exaudies. Orationem etiā quia
Christus oravit pro suis crucifixoribus patet ignoscere eis
vt habetur Luc. 23. Et oratio qua orāvit pro his qui credie-
tū erat p; verbum Apostolorū in ipsum vt essent vnum
in eo vt habetur Ioan. 11. exaudita fuit secundū intentio-
nem orantis, non enim orāvit simpliciter pro crucifixoribus
ut simpliciter eis dimitteretur, sed vt minus punire-
tur, quia peccabant per ignorātiā, nam subiunxit, quia
nesciunt quid faciunt, nō orabat etiā pro omnibus qui
creditū erant in eum, sed solum pro predestinatis in qui-
bus effectū habuit eius oratio.

8. A D primum argumentum dicendum quod sicut
Christus sciebat quid esset futurū, ita sciebat de quibusdam
quod